Jaargang 108. Vrijdag, 27 Julij 1849. No. 6[illegible].

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat het **EXAMEN** der **JONGELINGEN**, die wenschen toegelaten te worden tot het **STEDELIJK GYMNASIUM** te *Groningen*, door de daartoe verordende COMMISSIE zal afgenomen worden op MAANDAG, den 27sten Augustus, des morgens te tien uur, in de GROOTE GEHOORZAAL van het GYMNASIUM.

Zij, die tot dit Examen wenschen toegelaten te worden, moeten zich, vóór den 15den Augustus, met EIGENHANDIG GESCHREVEN VERZOEK, daartoe bij den ondergeteekende aanmelden, met opgave der KLASSE, op welke zij wenschen geplaatst te worden, en daarbij overleggen een behoorlijk BEWIJS van hunnen ouderdom, en dat zij voldaan hebben aan de voorschriften omtrent de Koepok-inënting.

Groningen.

De Rector van het Stedelijk Gymnasium, Voorzitter der voorn. Commissie:
Mr. J. A. SCHNEITHER.

CHOLERA.

Groningen, 26 Julij. Van den 23sten tot en met den 26sten Julij zijn door de Cholera aangetast 103, hersteld 40, overleden 63, onder behandeling gebleven 241.

Hiervan waren 55 alleen den 24sten, — en slechts 48 den 25sten en 26sten aangegeven, en onder deze waren nog vele gevallen van een' ligteren aard.

De Plaatselijke Geneesk. Commissie:
W. C. VAN MESDAG,
Secretaris.

ITALIE.

Rome.

Eindelijk zijn er uitvoerige berigten ontvangen aangaande de plegtige herstelling van het pausselijk gezag te Rome. Deze bijzonderheden zijn in zeer opgewonden toon vervat, en vloeijen over van betuigingen aangaande de geestdrift en de vreugde, welke bij deze plegtigheid heerschten, zoodat het schijnt, dat thans de *aura popularis* weder geheel ter gunste van den Paus waait. Het heeft niet ontbroken aan kreten voor den H. V., voor *Oudinot* en de Fransche troepen, als redders van Rome. De troepen en vooral de generaal *Oudinot* werden overstroomd met bloemen en deze laatste werd op het St. Pietersplein als in zegepraal naar de kerk gedragen. Den vorigen dag had de generaal *Oudinot* eene proclamatie aan de Romeinen uitgevaardigd, aangaande de herstelling van het pauselijke gezag, en waarin hij tevens verklaart, dat de Paus hunne wenschen zal vervullen, en dat Frankrijk zulks weet.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 20 Julij.

Staat der zaken in Hongarije.

Uit de verwarde berigten uit Hongarije schijnt thans te blijken, dat den 16den en 17den Julij een beslissend gevecht tusschen Waitzen en Komorn heeft plaats gehad, waarbij de Hongaren voor de overmagt hebben moeten bukken. „De Hongaarsche strijdmagt rukte op den linker Donauoever naar Waitzen, langs denzelfden weg, op welken *Georgey* in April tegen Komorn trok, alwaar hij de Oostenrijkers noodzaakte, het beleg op te breken." — „De Hongaren" — aldus gaat dit berigt voort — „grepen het Russische leger van prins *Paskewitsch* woedend aan, en wierpen verscheidene afdeelingen overhoop. Men moet de Magyaarsche soldaten het regt laten wedervaren, dat zij dapper streden. De bataljons en ook de huzaren stormden den 16den Julij met blinden moed op de Russen in, en *Paskewitsch* zou in eenen slechten toestand gekomen zijn, zoo niet *Ramberg*, door den prins ter ondersteuning geroepen, uit Pesth gekomen, en de Hongaren in de flank had gevallen, terwijl de aan den regteroever van den Donau opererende Oostenrijkers de Magyaren in den rug bedreigden. Des middags waren de Russen tot Duna Kees teruggetrokken, weinige mijlen van Pesth, alwaar reeds de winkels gesloten en de huisdeuren gebarricadeerd werden. Men wil, dat de generaal *Sass* met 15,000 man der reserve het gevecht beslist heeft; hij was juist ten regten tijd op het slagveld verschenen. De Hongaren werden aangevoerd door *Dembinski*, *Georgey* en *Nagy-Sandor*, den Hongaarschen *Murat*. Het huzaren reg. *Ferdinand* zou bijna vernield zijn."

[Volgens een ander berigt, zouden de Russen met 124 kanonnen eene verschrikkelijke slagting onder de Hongaren hebben gemaakt. *Paskewitsch* was met zijn hoofdleger over Waitzen aangerukt, waar op den 16den niet zoo zeer een gevecht, dan wel eene slagting der wanhopige Magyaren begon. Hun verlies moet ontzaggelijk zijn. *Haynau* is van Nagy Igmand naar Ofen opgebroken. De geheele weg tusschen beide plaatsen is met keizerlijke troepen overdekt.]

De veldmaarschalk *Paskewitsch* moet zijn hoofdkwartier te Ofen gevestigd hebben; volgens een dagblad, was hij den 16den met het gros van zijn leger en 120 kanonnen Pesth binnengerukt. — Men zegt, dat te Pesth *drie dames*, welke zich de zaak van den opstand sterk hadden aangetrokken, voor een' krijgsraad te regt staan.

In Zevenbergen zal waarschijnlijk het lot van Hongarije beslist worden.

Perczel heeft aan zijne troepen in den Banaat bevolen, dat, in geval zij door de noodzakelijkheid mogten worden gedwongen terug te trekken, zij de dorpen in den Banaat in brand moesten steken, de velden verwoesten en de bewoners over de kling jagen.

— Uit Bucharest wordt van den 2den Julij het volgende belangrijke berigt gemeld: Zoo even is een Russische koerier aangekomen met de tijding, dat de Hongaren ook uit Hermannstadt waren verjaagd. De weg van Freck tot aan die stad is geheel met lijken bedekt. Van voren heeft *Engelhardt*, van achteren *Haydte* hen zoo in de engte gedreven, dat zij niet eens den tijd hadden zich te vereenigen. *Bem* is ontsnapt.

HAMBURG, 21 Julij.

In de zitting der Wetgevende Vergadering van Sleeswijk van eergisteren is — [zoo als wij reeds in het *Naschrift* van ons vorig no. hebben berigt] — eenstemmig een voorstel aangenomen, strekkende om den te Berlijn gesloten wapenstilstand, als strijdig met alle regt en billijkheid, voor de hertogdommen niet verbindende te verklaren, en om de regten des Lands met alle de vergadering ten dienst staande middelen te verzekeren.

BERLIJN, 22 Julij.

Het in uitzigt staande bezoek van den Keizer van Rusland aan het Pruissische hof wordt van onderscheidene kanten bevestigd. Van den kant van Rusland moet zijn afgezien van eene bemiddeling tusschen Pruissen en Oostenrijk; ook heeft Rusland den Deenschen wapenstilstand gebruikt tot eene toenadering aan Pruissen. De attaché bij het Russische gezantschap te Koppenhage heeft tot de sluiting daarvan evenveel medegewerkt, als de graaf *Westmoreland* hier ter stede.

FRANKFORT, 22 Julij.

In Baden hebben bij voortduring talrijke arrestatiën plaats. Sedert eenige dagen komen ook personen van het vrouwelijke geslacht, die tot de zoogenoemde *Hecker*-vereeniging behoorden, aan de beurt. Te Freiburg alleen zijn 7 vrouwen gevangen genomen.

— Omtrent Rastatt hebben wij geen nieuws mede te deelen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 22 Julij.

De berigten nopens den stand der aardappelen in Ierland luiden tot dus ver gelukkig zeer gunstig. Het weder is geheel verschillend van het vorige jaar, en de aanvoer der nieuwe aardappelen is ontzettend groot, zoodat die in Cork voor 1 shilling de 21 ponden verkocht worden.

— De gravin *von Landsfeld* (*Lola Montes*) heeft een zeer jong Engelsch officier van het 2de reg. lijfgarde gehuwd, den heer *Heald*, die, zegt men, een zeer aanzienlijk vermogen bezit.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Julij.

In de zitting der Nationale Wetgevende Vergadering van gisteren is de beraadslaging over de wet op de drukpers begonnen. De daarover gevoerde woordenwisseling is reeds dadelijk uiterst levendig en belangrijk geworden. De heer *Montalembert* heeft de wet krachtdadig verdedigd, en hoofdzakelijk doen uitkomen, „dat hij, *een voorstander der vrije drukpers*, thans genoodzaakt was, om maatregelen tot belemmering dier *vrijheid* goed te keuren, uit hoofde van het *misbruik*, hetwelk daarvan is gemaakt."

— De president der Republiek doet een reisje o. a. naar 't kasteel van Ham, waar hij nog niet lang geleden gevangen zat.

— Men verzekerde gisteren, dat het leven van den president kort geleden zeer groot gevaar geloopen had en slechts door toevallige omstandigheden was gered. Men ziet nadere bijzonderheden dienaangaande te gemoet.

— Hier vormt zich eene vereeniging *tot verbreiding van anti-socialistische begrippen en tot verbetering van het lot der arbeidende bevolking*, onder leiding van een groot aantal leden der Wetgevende Vergadering, behoorende tot de gematigde partij; daaronder zijn *de Broglie*, *Berryer*, *de Montalembert*, *Molé*, *Thiers*, *de Melun*.

— Eene uitdrukking in een onzer bladen en een antwoord daarop in een ander blad hebben opzien gebaard. De *Liberté* had gezegd: „Op het oogenblik meldt men ons, dat mevrouw de hertogin *van Berry* te Parijs aangekomen is.... Nu reeds!!!" — De *Gazette de France* antwoordde daarop: „Neen, nog niet."

— Volgens eene opgave, door den *Moniteur* medegedeeld, blijkt, dat de opbrengst der douanen in de eerste zes maanden van 1847 heeft bedragen 65,956,675 frs.; 1848, 38,150,854; 1849, 59,944,150. Zijnde alzoo voor dit jaar 21,500,000 meer dan in 1848 en 6,000,000 minder dan in 1849.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 23sten Julij.

In de zitting van heden is de beraadslaging over het ontwerp van wet tot regeling van de toelating en uitzetting van vreemdelingen voortgezet, en ten einde gebragt. Art. 19 is, na ingevolge de aanneming van amendementen van de heeren *Wintgens* en *van Nispen van Sevenaer* eenigzins gewijzigd te zijn, met 48 tegen 15 stemmen aangenomen.

Daarna zijn ook art. 20 en een nieuw van regeringswege bijgevoegd art. 21 aangenomen, welk laatste artikel aldus luidt: „Alle acten en stukken, ten gevolge dezer wet op te maken of af te geven, zijn vrij van zegel-, registratie en griffie-regten."

Het wets-ontwerp is daarna in zijn geheel met 51 tegen 12 stemmen aangenomen.

[*Tegen* hebben gestemd de heeren: *Verweij Méjan*, *Godefroi*, *Fokker*, *Meeussen*, *Poortman*, *Dullert*, *Engelen*, *Westerhoff*, *Jespers*, *Thorbecke*, *van der Linden* en *Wijnaendts*.]

Zitting van 24sten Julij.

In de zitting van heden is de beraadslaging aangevangen over het wets-ontwerp houdende voorziening omtrent omtrent de kroondomeinen. Na den afloop der algemeene beraadslaging over dit wets-ontwerp, is de Vergadering tot de behandeling der afzonderlijke artikelen overgegaan. Het 1ste artikel is onveranderd aangenomen met 46 tegen 15 stemmen.

[*Tegen* hebben gestemd de heeren: *de Man*, *van der Linden*, *van Eck*, *van Walchren*, *van Hall*, *van der Heijde*, *van Zuijlen van Nyevelt*, *Reinders*, *Dommer van Poldersveldt*, *Heemskerk*, *van Doorn*, *Thorbecke*, *Wijnaendts*, *Dullert* en *Westerhoff*.

De beraadslaging zal morgen ochtend te elf uur worden voortgezet.

Zitting van den 25sten Julij.

In de zitting van heden is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet tot *bekrachtiging* der door den minister van koloniën met de *Nederlandsche Handelmaatschappij gesloten overeenkomsten.* — Verzonden aan de afdeelingen.

Vervolgens is door den minister van Koloniën het woord gevraagd tot het doen van eene mededeeling. Dit verleend zijnde, geeft Z. Exc. kennis van de ontvangst der landmail, waardoor hij in staat is, der Kamer mededeeling te doen van de twee volgende omstandigheden.

1). De ontvangst der tijding op Java van het smartelijk overlijden van Z. M. Koning *Willem II* en de plegtige afkondiging der publicatie bij de troonsbestijging van Z. M. Koning *Willem III.*

2) Den loop der krijgsverrigtingen der Nederlandsche troepen bij de vermeestering van het fort Djaga-Raga, waaromtrent Z. Exc. vele belangwekkende bijzonderheden opgeeft.

Op voorstel van de heeren *v. Rijckevorsel* en *Wintgens* wordt door de *vergadering aan de land- en zeemagt dank betuigd* voor de door haar betoonde dapperheid bij het volvoeren van het gewigtige wapenfeit op Bali, en wordt voorts de mededeeling des ministers voor kennisgeving aangenomen. — Die mededeeling zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Daarna is de beraadslaging voortgezet over het wets-ontwerp nopens de Kroondomeinen. Art 2 en 3 zijn zonder beraadslaging of stemming aangenomen.

AMSTERDAM, 24 Julij.

De eerste haringbuis is Zondag te Maassluis binnengekomen met 87 tonnen; de 2de te Vlaardingen met 57 tonnen. De berigten uit zee nopens de visscherij luiden gunstig.

NIJMEGEN, 22 Julij.

Gepasseerden Vrijdag had hier eene weddenschap plaats tusschen den heer baron *van Brakell* en eenige andere heeren dezer stad. Baron *van Brakell* nam aan, om in *een en drie kwart uur* te paard te rijden van Nijmegen naar Kleef en terug. Die heen- en terug-rid is een afstand van *acht en een half uur*. Baron *van Brakell* volbragt den rid, op een paard dat elf jaren oud was, in den tijd van *honderd minuten*, dus *vijf minuten* binnen den bepaalden tijd. Men zegt, dat die weddenschap om ƒ300 ging.

Het paard is daags na den bijna ongeloofelijken rid gestorven.

GRONINGEN, 24 Julij.

De Staten dezer provincie zijn weder dezen morgen vergaderd geweest. Door den heer Staatsraad Gouverneur wordt aan de Vergadering het overlijden medegedeeld van het lid mr. W. C. STAR LICHTENVOORT. Tegenwoordig 30 leden; hebbende de heeren jonkhr. U. A. ALBERDA VAN MENKEMA en R. DE SITTER kennis gegeven, dat zij (de eerste door ongesteldheid) verhinderd worden de vergadering bij te wonen.

Is ingekomen een adres van den gemeenteraad van Oude Pekela, houdende verzoek om den geprojecteerden kunstweg van Winschoten naar Wedde en de Moorryge, op de Hannoversche grenzen, te leggen door Oude Pekela, als zullende daardoor worden voldaan aan eene lang gevoelde behoefte, waartoe reeds sedert verscheidene jaren, doch vruchteloos, pogingen zijn aangewend, en waartoe thans uit de gemeentekas van Oude Pekela eene som van ƒ 7000 wordt aangeboden, welke som, des noodig, door vrijwillige bijdragen der ingezetenen nog aanmerkelijk zoude kunnen worden vermeerderd. Onder anderen wordt ook voorgesteld, hoe de Pekela bij het aanleggen van den weg naar de Moorryge volgens het opgegevene plan, als 't ware geheel zoude afgesloten en afgescheiden worden van de communicatie; — hoe daardoor in 't vervolg het wegkwijnen van deze plaats vooruitgezien wordt; — dat daarentegen het belang, hetwelk Wedde en Blijham bij dezen weg hebben, gering is, vergeleken bij dat wat het voor de Pekela en voor de ingezetenen van geheel Westerwolde zoude opleveren. — Wordt commissoriaal gesteld in handen van de heeren DE MAREES VAN SWINDEREN, SICCAMA VAN SLOCHTEREN, VAN GIFFEN, FEITH, V. D. TUUK en DE HAAN, om consideratie en advies.

Vervolgens wordt door den Voorzitter de deliberatie voorgesteld omtrent de volgende rapporten:

1) Rapport van gecommitteerden ter beoordeeling van de concept-gemeentewet;

2) Idem rakende de heffing van gemeente-opcenten in 4 gemeenten;

3) Idem wegens de voordragt van heeren Gedep. Staten ter verbinding van het Hunsingo- met het Wester-Kwartier, en die van den grooten weg der 1ste klasse naar de Friesche grenzen met de Zoutkamp, volgens het voorstel van J. DE BOER, A.z., te Grijpskerk;

4) Idem betrekkelijk den verderen aanleg van een' kunstweg van Winschoten naar de Hannoversche grenzen;

5) Idem betrekkelijk de voordragt van Gedep. Staten wegens de kosten van bestuur dezer provincie over 1850.

Aangaande het sub 1) vermelde punt door den heer MODDERMAN voorgesteld zijnde, om de beraadslaging daarover uit te stellen tot de volgende vergadering, uit hoofde het nu gedrukte rapport eerst heden morgen in handen der leden is gesteld, wordt dit voorstel aangenomen met 21 tegen 9 stemmen.

Omtrent het sub 4) genoemde punt wordt door den heer DE HAAN in het midden gebragt, dat men in aanmerking moet nemen, dat deze weg een hoofdweg daarstelt met het buitenland, die in allen gevalle door de provincie had moeten worden aangelegd; — en dat, wat aangaat de vertraging in het voltooijen van dien weg, zulks buiten de schuld ligt van commissarissen over den aanleg, vermits onder anderen de Minister van binnenl. zaken minstens een jaar heeft laten wachten in het bepalen der rigting van denzelven; — dat eindelijk bijna de geheele last van het daarstellen der belangrijke verbinding door de gemeenten op zich geladen is, terwijl door de prov. weinig of geen subsidie daartoe is verleend. Hij stelt derhalve voor, om nog eenmaal een subsidie toe te staan, mits de noodige inlichtingen en de vereischte waarborgen voor toekomstige misrekeningen worden geleverd.

Nadat verscheidene sprekers hun gevoelen hadden geuit omtrent de noodzakelijkheid der voorgestelde verandering aangaande het al of niet verleenen van subsidie voor deze belangrijke onderneming, wordt in den zin van het voorstel van den heer DE HAAN, gewijzigd door een voorstel van den heer O. J. QUINTUS, het volgende amendement met algemeene stemmen aangenomen: „Dat aan de adressanten zal worden kennis gegeven, dat vooralsnog hun verzoek niet kan worden ingewilligd, maar dat men zich deswege nader aan heeren Gedeputeerde Staten dient te wenden, onder overlegging der noodige staten en bescheiden, ten einde H.E.G.A. daaromtrent in 1850 een nader voorstel zullen kunnen doen."

Ten aanzien der sub 2, 3 en 5 genoemde stukken wordt besloten overeenkomstig de conclusien der rapporten.

Vervolgens wordt overgegaan tot het opmaken eener lijst van 3 kandidaten ter vervulling der vacature in het Provinciaal Geregtshof van Groningen, ontstaan door het overlijden van mr. H. O. FEITH; tot welke door gezegd Hof de volgende aanbevelingslijst was ingezonden: mr. J. WOLDRINGH, jonkhr. mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, mr. C. C. GEERTSEMA, mr. J. E. PAEHLIG, mr. L. B. LOHMAN en mr. J. GOCKINGA.

Stemming voor den 1sten Kandid.
1ste Stemming.
(30 leden, meerderheid 16.)

Mr. *J. Woldringh*	14
Mr. *G. Diephuis*, regter te Wins.	6
Mr. *E. J. Paehlig*	3
Mr. *M. A. de Savornin Lohman*	3
Mr. *E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop*	2
Mr. *A. Oudeman*	2
	30

2de Stemming.

Mr. *J. Woldringh*	21
Mr. *G. Diephuis*	5
Mr. *E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop*	2
Mr. *M. A. de Savornin Lohman*	1
Mr. *A. Oudeman*	1
	30

Stemming voor den 2den Kandid.
1ste Stemming.

Mr. *A. Oudeman*	8
Mr. *M. A. de Savornin Lohman*	8
Mr. *G. Diephuis*	6
Mr. *E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop*	3
Mr. *J. J. Cremers*	1
Mr. *W. M. de Marees van Swinderen*	1
Mr. *L. B. Lohman*	1
Mr. *J. Gockinga*	1
Mr. *J. E. Paehlig*	1
	30

2de Stemming.

Mr. *M. A. de Savornin Lohman*	15
Mr. *A. Oudeman*	8
Mr. *G. Diephuis*	5
Mr. *E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop*	1
Mr. *W. M. de Marees van Swinderen*	1
	30

3de Stemming.

Mr. *M. A. de Savornin Lohman*	22
Mr. *A. Oudeman*	7
1 briefje van onwaarde	1
	30

Stemming voor den 3den Kandid.

Mr. *A. Oudeman*	21
Mr. *G. Diephuis*	4
Mr. *E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop*	2
Mr. *L. B. Lohman*	2
Mr. *C. C. Geertsema*	1
	30

Hierna door den Voorzitter aan de orde zijnde gesteld de benoeming van eenen Archivarius dezer provincie, wordt door den heer VAN ROIJEN in het midden gebragt, dat, vermits de benoeming van eenen Archivarius levenslang geschiedt, er eerst eene commissie worde benoemd om het nut van deze betrekking, waaraan vroeger eene bezoldiging van ƒ 1000, thans echter van ƒ 600 is verbonden, te toetsen en om de rekenpligtigheid van dezen ambtenaar op vaste grondslagen te stellen, naar welke rekenpligtigheid hij tot dusverre, zoo op de begrooting dezer provincie als elders, te vergeefs heeft gezocht; hebbende de uitgave voor dit onderwerp in het vorige jaar bedragen eene som van ƒ 500, welke thans op ƒ 250 wordt gebragt. Nadat de heer Staatsraad Gouverneur gezegd had, dit voorstel niet in omvraag te kunnen brengen, omdat het niet schriftelijk was gedaan, doch waartoe Z. Hoog Ed. Gest. den voorsteller alsnog de gelegenheid zal geven verklaart de heer VAN ROIJEN, zich aan deze bepaling te zullen onderwerpen; weshalve de voren genoemde benoeming tot eene volgende vergadering wordt uitgesteld.

De Voorzitter daarop de zitting opheffende, en die nader bepalende op aanstaanden Vrijdag, werd echter door enkele leden voorgesteld, die te verdagen tot over 8 dagen; met 19 tegen 11 stemmen werd de eerstvolgende vergadering nogtans vastgesteld op Vrijdag den 27sten dezer, 's morgens te 11 uur.

Van den 26sten. In plaats van het openbaar Examen der kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen, hetwelk dit jaar wegens de heerschende ziekte niet gehouden werd, zijn gisteren avond in de groote schoolzaal van gemeld Instituut, in tegenwoordigheid der hoofddirecteuren, directrices, onderwijzers en onderwijzeressen, prijzen naar verdienste aan verscheidene kweekelingen uitgedeeld en velen tot hoogere klassen bevorderd, terwijl daarna 17 der verstgevorderde kweekelingen van het Instituut ontslagen zijn, als bekwaam, om in de maatschappij te verkeeren. Een van dezen bedankte met aandoening, doch met eene duidelijke, verstaanbare stem het bestuur voor de opvoeding, zorg en liefde, die zij hier zoo lang hadden mogen genieten. Van de ontslagenen behooren 9 tot de Hervormde, 3 tot de R.-Cath. kerk, 1 tot het Evang. Luthersche en 4 tot het Israëli-

tische kerkgenootschap. Behalve hen, zullen nog 2 leerlingen, als geene vorderingen meer kunnende maken, wegens hunne bekrompene verstandelijke vermogens, het Instituut verlaten; daarentegen zijn alle bij de hoofddirectie aangegevene doofstommen van 9 jaren en ouder tegen het midden van September opgeroepen.

Gewoonlijk blijft een derde gedeelte der kweekelingen gedurende de vacantie hier; diimaal echter van de 155 een 63tal en meestijds is de helft der onderwijzers aanwezig; zoodat dit misschien de eenigste inrigting in ons Vaderland is, welke nooit gesloten is, en waar de publieke lessen het geheele jaar door, des Woensdags morgens te 11 uur gehouden worden.

— Z. M. heeft benoemd tot lid of volmagt van het bestuur van den Finsterwolder polder, EILERT A. J. BUSSCHER; in het Termunter zijlvest, tot scheppers van Oostwold, OTTO SAMUELS KNOTTNERUS; van Eexta, JOHANNES BRONGERS; van Muntendam, EGBERT PIETERS WARNERS; van Wagenborgen en Noordbroeksterhamrik, HARM JANS SCHEPEL, van Woldendorp, MENSO HILKES HUININGA; in het dijksbestuur van Uitwierda, tot dijkregters wegens Uitwierda, TJARK FOKKES DE BOER, en wegens Oldijk, JACOB FOKKES STEENHUIS.

— Men verneemt, dat gepasseerden Zondagmorgen, den 21sten dezer, tusschen 3 en 4 uur, brand is ontstaan in de behuizing van den landbouwer HENDRIK JANS WEBER, te *Weiwerd*, met dat ongelukkig gevolg, dat die behuizing en de daarmede verbondene schuur geheel zijn afgebrand. Al het boerengereedschap, de huismeubelen en zes mudden paardenboonen zijn eene prooi der vlammen geworden. Twee stellen beddegoed en eene kist met kleederen van den zoon zijn gered. De oorzaak van den brand is niet bekend, maar de behuizing, schuur, boerengereedschap, meubelen, enz., zijn tegen brandschade verwaarborgd.

— Z. M. heeft benoemd tot wethouder der stad Assen, in plaats van mr. A. HOMAN, vroeger eervol ontslagen, mr. H. VOS, rijks-advokaat, met vergunning om die beide betrekkingen gelijktijdig te mogen bekleeden; en tot burgemeester en secretaris der gemeente Gieten, in plaats van wijlen H. SCHUMMELKETEL, H. BRAAMS, met vergunning om gelijktijdig te mogen blijven bekleeden de functiën van burgemeester en secretaris der gemeente Gasselte.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

WINSCHOTEN, 23 Julij.

Heden morgen had alhier de keuring plaats van schoone paarden, welke op het vijfde jaar gaan, voor welke keuring twintig paarden waren aangegeven, terwijl de prijs, bestaande in eene briljante kristallen, op eenen zilveren voet staande suikervaas met twaalf zilveren lepeltjes, is ten deel gevallen aan den heer A. VAN HEMMEN, van Haren, als eigenaar van het schoonst geoordeeld paard, zijnde eene zwarte merrie.

Des namiddags had de harddraverij plaats, waarvoor negen paarden waren aangegeven, waaronder bekende harddravers, en is de prijs, bestaande in een' fraai bewerkten zwaar zilveren tabakspot en dito tabakskomfoor, behaald door de zwarte langstaart merrie, *Snel* genoemd, van den heer J. D. LAVERMAN, te Driesum, bereden door den pikeur H. LUURTS, en de premie, een fraai bewerkt zilveren tabakskomfoor, door de roode schimmelbles, *Aafke* genoemd, van den heer P. HIELKEMA, te Oldeboorn, door den eigenaar zelven bereden.

Genoemde liefhebberijen hebben een groot getal vreemdelingen ter dezer plaatse doen bijeenkomen, terwijl alles in de beste orde is afgeloopen.

De *Toekomst* meldt, dat het concept-ontwerp van wet op het onderwijs, hetwelk van het departement van binnenlandsche zaken was uitgegaan, in den Raad van State *zeer ongunstig* ontvangen is.

Nader Verslag van onze overwinning op Balie.

De *Javasche Courant* van den 9den Mei deelt een meer omstandig rapport van den generaal-majoor titulair, opperbevelhebber der expeditie naar Balie, mede, hetwelk in de hoofdzaken slechts nadere en officiële berigten geeft nopens den glansrijken afloop van den strijd, die door den vorigen overlandpost reeds is bekend geworden. Het slot van dat rapport luidt als volgt:

„Ik heb de eer hierop te laten volgen een' nominatieven staat der officieren, onderofficieren en manschappen, welke opgegeven zijn als zich op de dagen van den 15den en den 16den dezer te hebben onderscheiden, terwijl ik mijnerzijds nog lof zal toekennen aan de goede diensten, nogmaals, zoowel op het slagveld als in de behandeling van gekwetsten, bewezen door den dirigerenden officier van gezondheid der 1ste klasse *Wassing*; en eindelijk is het mij aangenaam, regt te kunnen doen wedervaren aan de bijzondere verdiensten van den luitenant-kolonel *van Swieten*, die meerendeels gefungeerd heeft als 2de bevelhebber der expeditionaire troepen.

„Hopende, dat er zich bij deze expeditie nog meer gelegenheden zullen opdoen om daar naar te streven, zal ik nog uitstellen de specifieke voordragten tot belooning.

„Ten slotte heb ik het genoegen Uwe Excellentie te kunnen melden, dat de overwinning, op den 15den en den 16den dezer [April] behaald, in het algemeene doel der expeditie van Balie als beslissend mag worden aangemerkt. De vorst van Beliling is geheel uit zijn rijk verjaagd, en de onderworpen bevolking heeft reeds voorloopig eenen anderen provisioneelen bestuurder aangenomen.

„De met het gouvernement bevriende vorst van Bangli is weder in het bezit gekomen van het hem vroeger door Beliling en Karang-Assam ontnomen land van Batour. Het landschap Djambrana vraagt mij, om eenen nieuwen vorst, afgescheiden van Beliling, over hetzelve te stellen.

„De verdedigings-werken van Djaga-Raga, met inspanning van krachten eener geheele en talrijke bevolking, sedert 1848 ontzettend uitgebreid en vergroot, hadden den vijand in den waan gebragt van onoverwinnelijk te zijn; de schrik en het ontzag van onze wapenen is thans over geheel Balie zoo veel te grooter. Zoodra de regeling van het provisioneel bestuur in deze landen het zal toelaten, en wel denkelijk in de eerste tien dagen van Mei, zal ik met achterlating van een of een half bataljon en de hulptroepen, naar de zuid-oostkust begeven, en vlei mij Uwe Exc. dan spoedig te zullen berigten, dat de kastijding van Karang-Assam en Klongkong niet minder krachtig is geweest."

Het blijkt daarenboven, dat, na den val van Djagaraga, de dessas- en districtshoofden van het landschap Beliling dag aan dag hunne volle onderwerping kwamen aanbieden voor hunne bevolking, verzoekende verlof, om naar hare haardsteden te mogen terugkeeren uit de gebergten en wildernissen, waar heen zij verstrooid gevlugt was. Er is dan ook een aanvang gemaakt tot daarstelling van een voorloopig bestuur van hetzelve, ten einde meer eenheid te verkrijgen in de gemeenschap van deszelfs bevolking met het Nederlandsch gouvernement; zijnde, op verzoek en na keuze van de Pembukhels of districtshoofden, als hoofd, onder den naam van Peng-gawan aangesteld zekere Dewa of Goestie *Madei-Raï*, een afstammeling van de vroegere vorsten van Beliling, die zich te Badong bevond en van daar naar Sangsiet is overgebragt. Ten blijke van hunne goede gezindheid hebben daarop de Pembukhels kennis gegeven, dat zij nog onder hunne berusting hadden eene zeker aantal geweren, bij de expeditie van 1848 achtergelaten, en hebben zij werkelijk ingeleverd 69 stuks; hetgeen strekt tot bewijs, dat noch de vorsten van Beliling Karang-Assam, noch de Goestie *Djilantiek*, in hunne vlugt, gevolgd zijn door eenig groot gedeelte van hunne meer vertrouwde militie, onder welke zeker deze geweren verdeeld waren.

De vorst van Banglie heeft eerst gezonden zijnen eigenen oom, den dewa *Gedeh Taman*, om te vernemen, wanneer hij den opperbevelhebber der expeditie zoude kunnen ontmoeten, en of hij met of zonder gewapend gevolg mogt doortrekken. Deze zendeling is, met zijn klein ongewapend gevolg, ongehinderd het land doorgetrokken, als bescherming medenemende eene Nederlandsche vlag. Daarop heeft de radja van Banglie zelf, vergezeld door twee duizend man, op den 26sten April een bezoek bij den opperbevelhebber afgelegd; den 27sten is bij, in de beste gezindheid, vertrokken, kennis gevende, dat eenige kampongs van Karang Assam, naast aan zijn land grenzende, bij hem in onderwerping waren gekomen: hij heeft verlof gevraagd en verkregen, om die in bezit te houden tot dat het gouvernement er anders over beschikt: en aan hem is opgedragen, om, in verband met onze verdere operatiën, het hem ook vroeger toebehoord hebbend landschap Paijangan te hernemen, zoo als door den radja van Badang, Goestie *Gedeh Ngoerah Kasieman* aangenomen is, Mengoei aan te vallen en te veroveren.

Gianjar had de tusschenkomst van dezen radja van Badong verzocht, om, bij het gouvernement in onderwerping te worden aangenomen. Aan het daartoe strekkende gezantschap was te kennen gegeven, dat vanneer de radja van Gianjar verlangde zich te onderwerpen, hij alsdan onverwijld een gezantschap zoude zenden naar den opperbevelhebber te Djagaraga, en dat inmiddels de geringste hulp, weder aan den vijand verleend, als verraad zoude worden beschouwd en gestraft.

Berigten van den generaal-majoor titulair, opperbevelhebber der derde Baliesche expeditie, loopende tot den 10den Mei, houden in, dat de bevolking van Beliling zich geheel geschaard heeft aan de zijde van het gouvernement: hebbende zij, even als die van Djembrana, verzocht magtiging, om zich in massa gewapend te mogen begeven naar de grenzen, ten einde eenen inval te doen in Karang-Assam: die bevolking, en in het bijzonder de hoofden, zijn vervuld met wrok tegen hunnen vorigen vorst, die, op de tijding dat zij bij den opperbevelhebber in onderwerping gekomen waren, ormenschelijk heeft laten ombrengen hunne naastbestaanden, die hem waren gevolgd.

De vorst van Gianjar heeft dien van Banglie laten vragen, zich bij hem te mogen voegen, om te zamen eenen inval te doen in het land van Karang-Assam: hem is geantwoord, dat meer officieële bewijzen van zijne onderwerping werden verlangd, alvorens zijne medewerking kon worden aangenomen.

Een plegtig gezantschap van de vorsten van Selaparang, op het eiland Lombok, was aan den opperbevelhebber komen aanbieden, zes of achtduizend man, te bestemmen tegen Karang-Assam. Hetzelve zoude de vloot volgen en ter plaatse antwoord bekomen.

Op Banjoewangie ontving de opperbevelhebber brieven van Badong, houdende, dat Gianjar openlijk met Klonkong gebroken heeft; en dat de Dewa-Agoong, van zijne zijde verdreven heeft den Goestie Djilantiek, die zich derwaarts had begeven: waarschijnlijk was zulks geschied uit vrees, dat deszelfs tegenwoordigheid onze wapenen zoude lokken naar Klonkong: maar het werd desniettemin geacht gelijk te staan aan eene vredebreuk tusschen Klonkong en Karang-Assam.

Onder den vijand was de ontsteltenis groot.

Op den 9den waren alle troepen wederom ingescheept, met uitzondering van het halve 5de bataljon, hetwelk met de hulptroepen van Madura gekampeerd lag nabij Beliling.

Den 26sten Mei is eene stoomboot van Bali te Batavia gearriveerd, met het berigt, *dat Karang-Assam in onze handen was, nadat de Balinezen zelve hunnen vorst hadden vermoord.* Er was niet veel gevochten, en dit dan nog maar voornamelijk door de Lombocksche hulptroepen, zijnde er onder onze militairen vele zieken. Klonkong had zich nog niet overgegeven.

In een particulier berigt van later datum van den 20sten Mei, uit Laboeang-Amok-baai, op de Z. O. kust van Balie, lezen wij: „Er moet nu nog gevochten worden tegen Klonkong en Karang-Assam, naar welke laatste plaats wij morgen vertrekken. Van het naburige eiland Lombok zijn 4000 man hulptroepen gekomen, die ons best te pas komen, daar het leger alhier vreesselijk door ziekten geteisterd wordt, vooral de Europeanen; van eene compagnie b. v. van 150 man waren 110 zieken. Er is een *marine*-bataljon opgerigt, dat morgen of overmorgen zal vechten. (*Ned.*)

(*Ingezonden.*)

Leest en oordeelt!

In den tegenwoordigen zorgvollen tijd is het meer dan ooit de pligt van ieder weldenkend mensch, de aandacht van 't publiek te bepalen bij zaken, die, hoewel schijnbaar kleinigheden, toch groote gevolgen *kunnen* hebben. *Kunnen*, zeg ik, wijl ik, als oningewijde in de geneeskunst, met geene zekerheid kan spreken. — Verschillend wordt er over den aard en de oorzaken der Cholera gedacht, en dien ten gevolge worden er door deskundigen onderscheidene leefregels ten beste gegeven; ééne zaak en wel eene *hoofdzaak* is echter telkens zwijgend voorbij gegaan. En dit is: HET WATER, dat òf tot drank, òf tot toebereiding der spijzen gebruikt wordt. In die wijken der stad, waar de gevreesde geesel het grootste getal slagtoffers velt, moet men zich in den regel met *diepwater* behelpen; althans men doet dit. Bedenkt men, dat dit water, 't welk aan geene geregelde strooming is onderworpen, dikwijls nog, niettegenstaande de zorg der policie, door het inwerpen van zaken wordt verontreinigd, die den allernadeeligsten invloed op de gezondheid hebben, zoo krijgt men, dunkt mij, grond voor de gedachte: *het gebruik van diepwater is altijd en vooral nu zeer schadelijk!*

De kwaliteit der spijzen is ongetwijfeld mede van groot gewigt, en deze kan juist door genoemd water bedorven worden. Wenschelijk komt het mij daarom voor, dat de aandacht van allen en vooral der geneesheeren op dit punt worde bepaald, en er, zoo de laatsten dit noodig oordeelen, door de Regering der Stad maatregelen genomen mogen worden, om dáár, waar gezond water ontbreekt, op de eene of andere wijze in die behoefte te voorzien.

GR. W....

Terwijl allerlei maatregelen allerwege worden genomen, om de verspreiding der Cholera tegen te gaan, ware het wel te wenschen, dat men ten platten lande de begrafenisfeesten, zoogenoemde *uitigsten*, strengelijk verbood. — Van overal komen er bloedverwanten en vrienden, dikwijls in grooten getale bijeen, in dezelfde kamer, waar een zieke is bezweken, waar het lijk gedurende vier dagen en meer heeft gestaan, en waar er niet aan gedacht is, om iets tot zuivering en verfrissching te doen.

Al is het ook al dat de Cholera in dat huis niet was waargenomen, — om 't even. Alle geneeskundigen komen daarin overeen, dat eene ophooping van menschen in 't zelfde vertrek of huis allernadeeligst is.

Mogt de Overheid niet schroomen, om, in 't belang van 't algemeen, die buitendien reeds verkeerde gewoonten strengelijk te weren, zoolang en nog een spoor dier gevreesde ziekte in het gewest wordt gevonden. Alle verstandigen en onbevooroordeelden zullen dien maatregel hartelijk toejuichen.

Aan den Weledelen Heer Redacteur der Groninger Courant.

WELEDELE HEER!

Uit liefde tot de waarheid, zou ik UEd. wel willen verzoeken, door middel uwer Courant te willen ter kennis brengen van den heer A. O. Z., die in de Courant van den 24sten dezer, onder anderen, vraagt: waarom er thans ook bij de *overige* gezindten [behalve de R.-C.] geene bedestonden gehouden worden, — dat de Israëlieten hier ter stede reeds eenigen tijd en nog voortdurend tweemaal 's daags hunne vurige gebeden hemelwaarts zenden, ter afsmeeking van de Goddelijke genade en ontferming, bij de thans heerschende ziekte.

GRONINGEN, 26 Julij. v. R.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 26 Julij 1849.

Wij vernemen met belangstelling, dat het muzijkkorps der D.D. schutterij alhier, onder leiding van zijn verdienstelijken kapelmeester, den heer A. DE CORNILLON, het loffelijke voornemen heeft opgevat, om, zoodra daarvoor de meest geschikte tijd zal zijn aangebroken, ten voordeele van de door de Cholera gemaakte slagtoffers hier ter stede een Concert te geven. Wij achten het voor heden voldoende, daarop de aandacht onzer lezers te hebben gevestigd, en zullen later niet in gebreke blijven het nadere dienaangaande ter algemeene kennis te brengen.

Kerknieuws.

MIDDELBURG, 19 Julij. De proponent *Pekelharing* heeft het beroep tot tweeden predikant bij de Doopsgezinde gemeente alhier aangenomen.

— Door den kerkeraad van Uitwijk c. a. (Noord-Braband) is op den 20sten Julij j.l. het volgende tweetal, ter vervulling der aldaar bestaande vacature, geformeerd: de eerw. heeren *W. Swart*, van Amsterdam, en *S. G. E. Jorissen*, te Utrecht. Waarvan de kennisgeving aan de ambachtsvrouw van Uitwijk, mevrouw de wed. *W. van Wageningen*, geb. *Crooswijk*, te Rotterdam, is toegezonden.

ROTTERDAM, 24 Julij.

Heden werd de Gereformeerde gemeente alhier in diepen rouw gedompeld, door het plotseling afsterven van haren waardigen oudsten leeraar ds. *H. Oort*, ridder der orde van den Ned. Leeuw, die, na eene zeer korte ongesteldheid, in den ouderdom van 73 jaren, heden middag ontsliep.

ASSEN, 23 Julij. De Israëlitische ringsynagogen en bijkerken in Drenthe ressorteren thans onder de hoofdkerk te Zwolle; de Israëlieten in Drenthe wenschen echter vurig, om eene eigene hoofdkerk te bekomen, ook om aan de gedurige geschillen met de hoofdkerk te Zwolle een einde te maken, welke reeds tot procedures aanleiding hebben gegeven. Om dit doel te bereiken, hebben de besturen der ringsynagogen en bijkerken te Meppel, Coevorden, Hoogeveen, Smilde en Dwingelo zich bij een eerbiedig adres tot Z. M. gewend, ten einde te Meppel eene hoofdkerk voor de Israëlieten in de provincie Drenthe worde daargesteld, en de rabbijn *Hillesum* te Meppel tot opper-rabbijn voor Drenthe benoemd worde. (*D. Ct.*)

Choleraberigten.

GRONINGEN, 26 Julij. Het is ons eene aangename taak te kunnen berigten, dat, sedert eenige dagen, de Cholera hier aanmerkelijk is verminderd, zoo in aantal van aangetaste personen, als in hevigheid van aard. — Uit de volgende opgave toch blijkt, dat terwijl van den 19—23sten dezer 20.. personen werden aangetast en er 103 aan de ziekte stierven, er nu van den 23sten tot heden middag zijn

aangetast	103	personen
hersteld	40	„
overleden	63	„

Alzoo tot nu toe:

aangetast	715	„
hersteld	127	„
overleden	347	„
in behandeling	241	„

In de laatste week zijn hier niet minder dan 197 personen overleden, een getal, dat (bij 18 geboorten in dien tijd) voor onze stad inderdaad buitengewoon groot is, en niet dikwijls zal zijn bereikt.

De veranderde weersgesteldheid, de ijver onzer geneeskundigen, de krachtdadige ondersteuning van de zijde der regering en der burgerij, dat alles doet ook verder een spoedigen afloop der plaag met vertrouwen te gemoet zien.

Op den 23sten Julij jongstl. zijn te ONDERDENDAM twee Cholera-lijders bijgekomen. Drie der vroeger opgegevene patiënten, als een te ONDERDENDAM en twee te NOORDERHOOGEBRUG, zijn herstellende.

Te USKWERT is een te Groningen te huis behoorend persoon aan de Cholera overleden.

Te MIDDELSTUM zijn wederom drie Cholera-lijders bijgekomen en twee overleden, zoodat aldaar nog *zeven* personen in behandeling zijn, waarvan een herstellende.

Te BAFLO heeft zich de Cholera vertoond bij een' der aldaar bezig zijnde arbeiders met het graven van een kanaal om BAFLO, zijnde die persoon, herkomstig uit de gemeente MARUM, aan de ziekte bezweken.

Van de te TEN POST in behandeling geblevene vier Cholera-patiënten zijn twee hersteld, terwijl men hoopt, dat de twee anderen het gevaar zijn te boven gekomen.

Te TERMUNTEN heeft zich de ziekte op den 23sten dezer geopenbaard bij eene vrouw, die aldaar van Leeuwarden over Groningen was aangekomen. Deze vrouw is nog in behandeling en geeft hoop op herstel.

Te OUDE PEKELA is een te Winschoten woonachtig en uit het Westerwoldsche komend persoon ziek aangekomen en spoedig overleden. Bij onderzoek van het lijk is gebleken, dat deze persoon aan de Cholera had geleden.

Te WARFFUM zijn van af den 20sten tot en met den 24sten dezer 12 personen door de Cholera aangetast, en waren toen wederom 9 overleden en 12 hersteld, zoodat nog in behandeling bleven 8 personen. Van de gealimenteerden echter is sedert geen enkele weder aangetast. De ziekte schijnt dus niet heviger te worden, in aanmerking genomen het groote aantal herstelden. — In het geheel zijn alsnu te WARFFUM sedert het ontstaan der ziekte aangetast 79, overleden 46, hersteld 25, in behandeling nog 8. — Gedurende den 25sten dezer tot aan den avond was niemand aangetast.

Te ZEVENHUIZEN, onder de gemeente LEEK, is een schipper, aldaar woonachtig, aan de ziekte overleden; hij was voor eenige dagen met zijn schip van EZINGE gekomen.

's GRAVENHAGE, 22 Julij. In deze stad is de heerschende ziekte in de afgeloopene week eenigzins toegenomen, daar er 27 lijders meer aan bezweken zijn dan in de laatstvoorgaande; in het Cholera-hospitaal bleven den 21sten dezer 7 personen in behandeling.

UTRECHT, 23 Julij. Den 15den j l. bleven alhier in behandeling 40 Cholera-lijders; tot den 22sten zijn er bijgekomen 248, hersteld 15, overleden 110, blijvende dus in behandeling 163.

Van den 22sten tot den 23sten zijn aangegeven 28 nieuwe Cholera-lijders. Gisteren en heden morgen tot half 11 zijn aangegeven 65 overledenen aan Cholera en andere oorzaken.

SNEEK, 22 Julij. De Cholera schijnt ook alhier sedert een paar dagen te verminderen. Sedert den 1sten Julij tot en met heden zijn hier overleden 50 personen, waarvan de helft in de laatste week.

LEEUWARDEN, 23 Julij. Van den 19den af was het getal bijgekomen zieken dagelijks kleiner, en zijn in den verloopen nacht geene nieuwe lijders in het ziekenhuis aangebragt.

AMSTERDAM, 25 Julij. Volgens de officiële opgaaf zijn van den 21sten tot en met den 23sten Julij hier ter stede aangegeven 170 cholera-lijders, overleden 129; zoodat van den 5den Junij tot en met den 23sten Julij in het geheel zijn aangegeven 1828, overleden 1173.

— Te Leiden zijn sedert de laatste opgave van Zaturdag den 21sten Julij bijgekomen 105 Cholera-lijders, overleden 51, hersteld 9. Totaal 1036, overleden 548, hersteld 154, in behandeling 334.

— Te KAMPEN hebben zich in de laatste dagen weder eenige Cholera-gevallen opgedaan, zoowel bij bejaarden als kinderen, die meestal een' spoedigen dood ten gevolge hadden. Volgens officiële opgave van het stedelijk bestuur zijn, van het tijdstip dat de Cholera zich voor het eerst daar ter stede heeft geopenbaard, tot op den 20sten Julij, door dezelve aangetast 33 personen, waarvan overleden 22, hersteld 2, nog in behandeling 9.

— Te MEPPEL zijn van den 15den tot en met den 21sten dezer door de Cholera aangetast 35 personen; herst. 5, overl. 26, in behandeling gebleven 17. Sedert het ontstaan der ziekte zijn aldaar in het geheel aangetast 63, herst. 7, overl. 39, in behand. gebl. 17.

— Te ANNERVEENSCHE KANAAL, gem. Anlo, hebben zich tot den 20sten dezer vier gevallen van Cholera opgedaan; twee lijders zijn bezweken en twee nog in behandeling.

— Te HOOGEVEEN is op nieuw een persoon door de Cholera aangetast, doch hersteld.

— Ook aan het 1ste of kindergesticht te VEENHUIZEN is de Cholera l.l. Zaturdag in vrij erge mate uitgebroken. Ruim 40 personen werden aangetast, en Maandag zijn 10 daarvan overleden.

Correspondentie.

Het ingezonden stuk, getiteld: „*de Eenige Redding voor de Coleera*," en eindigende aldus: „Gelijk ook die van Ninevé „staat Aangeteekend God zag hare werken dat zij haar Bekeerden van haare Boze werken En het Berouwde God „over het kwaad dat hij Gesproken had haar te zullen doen „En hij deed het Nied," — kunnen wij, zoo als 't is liggende, niet wel opnemen.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 22 Julij, kapit. *de Jong* Catharina Cornelia, van Cardiff; den 23sten *Sprik* Alida, van Petersburg; *Pluktje* Harmanna Hendrika, van Newcastle; *Weijland* de Zwijger, van Riga. — Te Texel den 21 Julij, *Post* Foska Helena, van Newyork; den 22sten *Keezer* Koophandel, van Hull; den 23sten *Haverbult* de jonge Johanna, van Bordeaux; *de Jong* de jonge Reintje, van Londen. — In het Vlie den 21 Julij, *Kuiper* vr. Maria, van Yarmouth; *de Boer* Willem en *Brouwer* Lumiena, beide van Drobach; den 22sten *Jonker* Zeldenrust, van Hartlepool. — Te Terschelling den 21 Julij, *Bossinga* Ceres, van Riga. — Te Helvoet den 22 Julij, *Douwes* Geerdina, van Libau; *Upmeijer* Alberdina, van Memel; *Wijkmeijer* Margaretha, van Riga; den 23sten *Potjer* Elsje, van Riga. — Te Brielle den 21 Julij, *Bieze* Vriendschap, van Windau; *de Winter* Margritha, van Wijburg; *Ugen* Anna Sieberdina, van Riga; den 22sten *Goosens* juffrouw Ellegonda, van Libau; *Bakker* de jonge Tjammink, van Memel. — Te La Rochelle den 16 Julij, *van Aken* Hendrika Dorentea, van Amsterdam. — Te Bolderaa den 12 Julij, *Swart* Helena, van Petersburg. — Te Liverpool den 19 Julij, *Dommering* Gebkelina Lucretia, van Groningen; *Wever* Gesina Beerta, van Delfzijl. — Te Hull den 19 Julij, *de Jonge* jonge Clemens, van Amsterdam; *Brunius* Gesina Jautina, van Delfzijl. — Te Randers den 11 Julij, *de Boer* Engelina Helena, van Amsterdam. — Te Hamburg den 21 Julij, *Hildebrandt* Maria, *Visser* Henriette en *van der Veen* de Goede Hoop, alle drie van Delfzijl; den 22sten *Klein* vr. Maria Magdalena, *de Vries* op Hoop van Zegen, *de Vries* Luna en *Heins* de 5 Gebroeders, alle vier van Amsterdam. — Te Altona den 20 Julij, *Mulder* vr. Stijna en den 22sten *Gust* Margaretha, beide van Delfzijl. — Te Kroonstad den 13 Julij, *Schuur* Catharina, van Mitau.

Binnengekomen in het Vlie den 23 Julij, kapit. *Dekker* Alida, van Stolpemunde. — Te Santa Cruz den 6 Junij, *Pik* Hendrika, van Amsterdam. — Te Abbeville den 13 Julij, *Hoveling* Avontuur, van Riga. — Te Southampton den 20 Julij, *Giezen* Onderneming, van Groningen. — Te Hull den 20 Julij, *van der Veen* vr. Anske, van Harlingen; den 22sten *Leuning* Alida en *de Vries* Vriendschap, beide van Delfzijl.

In lading te Bordeaux den 16 Julij, kapit. *Gnodde* Aurora, naar Amsterdam.

Zeilklaar te Londen den 20 Julij, kapit. *Kuiper* Annegina Elsina, naar Colberg.

Vertrokken van Amsterdam den 23 Julij, kapit. *de Jong* Mina, naar Hull; *Boon* Alida Giezen, naar Koppenhage; *Forma jr.* Jantje, *Wolthuis* vr. Klasina, *Harmsen* Wubbegina en *Kuilman* vr. Fennechiena, alle vier naar Hamburg; den 21sten *Hazewinkel* Alberdina, naar Bergen. — Van Texel den 23 Julij, *Visser* de Hoop, naar Londen. — Uit het Vlie den 22 Julij, *de Jonge* Jeselina, naar Riga. — Van Helvoet den 23 Julij, *Pot* Catharina Engelina, naar de Oostzee. — Van Brielle den 23 Julij, *Bekkering* Vriendschap, naar Duinkerken; *Kuitze* jonge Wicher, naar Bergen. — Van Maassluis den 22 Julij, *Dijkhuis* Onderneming, naar Ipswich. — Van Ostende den 20 Julij, *Bauwens* jonge Jacob, naar Leith. — Van Bolderaa den 14 Julij, *Huisman* Onrust, den 15den *Kramer* Harmonie, *Naatje* Alberdina Edzina en *Visser* Eenegezindheid, alle vier naar Elseneur. — Van Memel den 14 Junij, *Harding* Margaretha en den 15den *Teensma* Reintje, beide naar Amsterdam; *Mulder* Jantina Gesina, naar Zaandam; *Ebeling* Vrede, naar Antwerpen. — Van Bremerhaven den 20 Julij, *Kuiper* de 2 Gebroeders, *Santjer* vr. Trientje en *de Wall* Johanna, alle drie naar zee.

Vertrokken van Amsterdam den 25 Julij, kapit. *Engelsman* de Hoop, naar Napels. — Uit het Vlie den 23 Julij, *Hoeksma* Koophandel en *Nieboer* vr. Margaretha, beide naar Petersburg; *Swart* Maria, naar Bergen; *Visser* Ymkje Visser, naar Frederikstad; *Taai* Gesina Jantina, naar Fahrsund; *Keun* Hendrik en *Bart* jonge Jan, beide naar Osterrusoer; *Drok* Elisabeth Maria, naar Laurvich. — Van Buccari den 11 Julij, *Stratingh* Jantina, naar Bordeaux. — Van Cowes den 22 Julij, *Hansen* Anna, naar Delfzijl.

KOPPENHAGE, 15 Julij. De Nederlandsche schepen *vr. Martha*, kapit. de Jonge, en *Gesina Jantina*, kapit. de Jonge, beide van Dantsig naar ...., zijn alhier opgebragt.

ZOUTKAMP, 25 Julij. Binnengekomen den 23sten kapit. *Jonkhoff* de Eendragt, van Noorwegen. — Zeilklaar den 24sten *Dijkstra* Geertina, naar Hamburg; *Brouwer* Jantina, naar Hull; *Kranenburg* Wiardus, naar Londen.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Julij. Engelsman, Dina Marchina (Veendam), v. Memel n. Antwp.
Schuth, Gesina (Sappemeer), van Pernau naar Amsterdam.
Tiktak, Jantina Fennegina (Pekela), v. Narva n. Rotterdam.
18 —— Eilts, Udonia (Delfzijl), van Riga naar Amsterdam.
Pomper, Margaretha (Veendam), van Narva naar Harlingen.
Brugts, Broederschap (Rotterdam), v. Wijburg n. Rotterdam.
Wessels, Elisabeth Machtelina (Pekela), v. Libau n. de Maas.
Adema, de drie Gebroeders (Harlingen), v. Memel n. Harl.
18 —— Bragt, Lucretia (Winschoten), van Memel naar Calais.
Liberg, Trijntje v. Terschell. (Terschell.), v. Riga n. Amsterd.
19 —— Giezen, Juffvrouw Hillegonda (Veend.), v. Memel n. Schied.
Teensma, Reintje (Schiermonikoog), van Memel n. Amsterd.
Schenk, Ida Cornelia (Winschoten), van Libau naar de Maas.
Smilde, Catriena Engelina (Pekela), v. Windau n. Antwp.
de Grooth, Lucas Wildervank (Pekela), v. Windau n. de Maas.
Ebling, de Vrede (Groningen), van Memel naar Antwerpen.
Duit, Fennegina (Veendam), van Windau naar de Maas.
Visser, Trijntje, (Schiermonikoog), v. Amsterd. n. Kopenhag.
Flik, Vrouw Johanna (Veendam), van Windau naar de Maas.
20 —— Stenger, de Vriendschap (Delfzijl), van Memel n. Yarmouth.
21 —— Huisman, Onrust (Dordrecht), van Riga naar Amsterdam.
Nanninga, de Vriendschap (Pekela), v. Schied. n. de Oostzee.

ELSENEUR, 21 Julij.
De Wind den 17den en 18den N.N.W.; den 19den N.W., Z.W.; den 20sten W.Z.W.; den 21sten W.N.W.

208ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Lijst. No. 10044 een prijs van *f* 100,000. — *2de Lijst.* No. 15511 een prijs van *f* 2500. No. 1955 een prijs van *f* 1500. No. 3980 een prijs van *f* 1000. — *3de Lijst.* Eerste Helft: Geene.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 20sten tot en met den 26sten Julij zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 8 dochters; gehuwd 3 paren; overleden 111 ouden en 86 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 24 *Julij.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	41 ℔ *f* 2,60
Jar.	72 ℔ *f* 8,00	Winter	52 ℔ *f* 2,75	»	44 » - 2,80
N. Oml.	68 » » 6,65	»	54 » » 3,00		
»	70 » » 7,15	»	56 » » 3,20	BOONEN.	
»	66 » » 5,75	Zomer	» »	Paardb.	*f* 4,50,75,90 *f* 5
»	68 » » 6,25	»	» »		
»	70 » » 6,75	Knobbe	58 » » 3,20	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.		»	60 » » 3,50	Gr. Gort p. m.	*f* 5,75,90
Inlandsche	64 ℔ *f* 3,50	HAVER.		Par. 100 N. ℔	*f* 8 a *f* 12
»	66 » » 3,80	Dikke	35 ℔ *f* 2,10	N Koolz.	*f* 11,75, *f* 12
»	68 » » 4,10	»	38 » » 2,35	N. Aveelz.	*f* 11,25,50,75,
»	70 » » 4,40	»	41 » » 2,60	Boterz.	90
BOEKWEIT.		»	44 » » 2,90	G. Mostz.	
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,60	»	47 » » 3,20	Raapolie p. v.	*f* 40
»	64 » » 4,00	Bl. Voer	38 » » 2,20	Boter ¼ T. 1e s.	*f* 20½ a 21
»	66 » » 4,40	»	40 » » 2,35	Ditodito 2e s.	*f* 19½
Zw. Zand	64 » » 3,80	»	42 » » 2,45	Dito dito 3e s.	*f*
Veen	64 » » 3,75	Zw. Voer	38 » » 2,45		

Tarwe niet dan lager te verkoopen. — Rogge iets hooger verkocht. — Boekweit iets lager afgegeven. — Gerst bijna zonder handel. — Haver niet driftiger. — Boonen als voren. — Gort stil. — Nieuw Kool- en Aveelzaad weinig aan en naar deugd als genoteerd verkocht.

ROTTERDAM, 23 *Julij.* Tarwe: Zeeuws., Vlaams. en Overm. weinig ter markt en tot vorige prijzen verkocht; goede en puike *f* 8,70 a *f* 9,20; mindere *f* 7,50 a *f* 8,50; jarige *f* 9 a *f* 9,25; roode als voren bij uitslijting: 163 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 295, *f* 300; 161 ℔ dito *f* 290, *f* 293; 160 ℔ dito *f* 290; 160 ℔ Neder-Rijn *f* 277; 156, 159, 160 ℔ Bovenl. *f* 260, *f* 270, *f* 276; 154 ℔ geringe dito *f* 240; 160 ℔ Cubanca *f* 300. — Rogge *f* 3 a *f* 5 hooger: Overm., Zeeuws. en Vlaams. schaars ter markt, *f* 4,50 a *f* 5,30; voorts 150 ℔ jar. Overijss. *f* 150; 150 ℔ Groot-Brab. *f* 160; 152 ℔ Limb. *f* 158; 147 ℔ Rijn *f* 147, *f* 148; 141 ℔ Arch. *f* 135; 140 ℔ Petersb. *f* 130, en te Schied. 147, 150 ℔ Libau *f* 162, *f* 163, *f* 168. — Gerst: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter 90 last aangevoerd en verkocht *f* 4 zakmaat. — Haver: Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,60 a *f* 3,50; dito Lange *f* 2 a *f* 2,70. — Boekweit *f* 10 lager; op 140 ℔ N. Brab. *f* 165, *f* 167, *f* 170; Groot-Brab. *f* 165, *f* 168, *f* 170; Gron. Veen *f* 135, *f* 140, *f* 145; Vriesche Zand *f* 157. — Erwten: Zeeuws. Graauwe *f* 5,50 a *f* 7,50; dito Groene *f* 5 a *f* 6,50; dito Witte *f* 5,50 a *f* 6,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 7,25 a *f* 8,25; dito Bruine *f* 9 a *f* 11,50; dito Paardenboonen 10 cents hooger, *f* 4.80 a *f* 5. — Koolzaad: circa 350 last aangevoerd; puik Zeeuwsch en Vlaamsch gestort 63—63½ p. vl.; dito en Overm. zakgoed 62—62½ p. vl.; puik Flakk. 58—60 p. vl. in zakken.

AMSTERDAM, 25 *Julij.* Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel aan cons.: 129 ℔ b. Pools. *f* 325, *f* 330; 130 ℔ Rijn *f* 270; 125, 127 ℔ Gron. *f* 235, *f* 250; 120 ℔ p. Vries. *f* 230. — Rogge tot ruim vorige prijzen bij partij verkocht: 124 ℔ Rijn *f* 156; 132 ℔ Pruiss. *f* 155; 119 ℔ Odessa *f* 142 regten minder in entr. — Haver in een doen: 80 ℔ voer *f* 93. — Nieuwe Zeeuwsche Winter Gerst *f* 131. — Ten gevolge der van bijna alle plaatsen inkomende slechte berigten omtrent het Klaverzaad, bestond hiervoor heden veel vraag, zoo ter speculatie als verzending; en de ter veil zijnde partijen jar. roode vonden tot verhoogde prijzen koopers, als van *f* 17½ tot *f* 18½ per 50 Ned. ℔ n. kwal.; a. wit *f* 22 a *f* 23.

Nog verkocht van Tarwe bij partij in entr.: 128 ℔ Rijn *f* 258. — Koolzaad in een doen; verkocht: Vlaamsch 64½, 64 p. vl.; op staat in Sept. en Oct. 63½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110 ℔ Pernau *f* 235; 111 ℔ Riga *f* 235; 110, 111 ℔ Libau in veiling *f* 7½, ¼ per mud. — Raapolie dadelijk iets flaauwer, op levering met weinig handel niet williger; op 6/w. *f* 40,50; vlieg. *f* 39,75 a 50; Sept. *f* 38,25; Oct. *f* 38,50 a 25; Nov. en Dec. *f* 38,50; Mei *f* 38,75. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,50; vlieg. *f* 27,75 a 50. — Hennepolie op 6/w. *f* 40,75; vlieg. *f* 39,75.

LONDEN, 20 *Julij.* Holl. Boter bleef voor de beste merken tot vaste prijzen gevraagd, doch de mindere soorten ondergingen eene verlaging van 1 a 2 sh.

LONDEN, 23 *Julij.* De handel in inl. Tarwe was heden lusteloos en de prijzen waren 1 sh. lager. In vreemde ging tot gelijke prijsvermindering zeer weinig om. Gerst weinig gevraagd. Alleen Puike Haver bedong de vorige notering. Boonen en Erwten nagenoeg onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 25 *Julij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 51⅛, 51 3/16, 51⅛; Dito Cert. 3 pCt. 60⅛, 60½, 60¼; Dito dito 4 pCt. 79 13/16, 80, 79 13/16; O. I. Leen. 4 pCt. 79¼; Amort.-Synd. 3½ pCt. 82; Haarlemmerm. 5 pCt. 99⅞. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 44, 44 1/16. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12 3/16, 12¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12 3/16, 12¼; Dito bij dito, Onbep. Stukk. 5 pCt. 11⅛, 11⅛; Dito 3 pCt. 35 9/16, 35⅝; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 26 7/16, 26 9/16, 26 7/16; Coup. *Ardoins* 8 5/16, 8½; Fransche Uitgestelde 3¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 28 13/16; Dito Dito 4 pCt. 30 5/8. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103½, 103¾; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 103; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 91, 91 1/16; Dito bij *Hope* 4 pCt. 84, 84⅛, 84⅛; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81½, 82⅜; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 62½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 74, 74½; Dito 2½ pCt. 39½, 39⅜; Amerik. Bank-Actiën 3 11/16; Denem. 5 pCt. 96½; Braz. 5 pCt. 86¼, ⅛, ⅛; N. Mex. 5 pCt. 27⅜, ½, ⅜; Peru 4 pCt. 50, ¼, 50; Gren. 1¼ pCt. 16½, ⅜; Frans. Oblig. 3 pCt. 50¼, ⅜, ¼; Handelm. kontant 159½; Oblig. Holl. Spoorweg 4½ pCt. 93½.

In Holl. fondsen was heden weinig variatie. Alleen in Integralen vertoonde de handel eenige levendigheid.

Spaansche waren op nieuw tot verminderde koersen aangeboden, bij vrij levendige affaire in de beide hoofdsoorten.

Van de overige vreemde effekten waren Oostenrijksche en Portug. bijna onveranderd. Russische meer gewild. Fransche iets flaauwer.

Van Zuid-Amerik. hebben zich Mexik. en Peru een weinig in koers verbeterd.

Braz. 1839 v. 200 £ 82¼; Ven. Uitg. v. 100 £ 7¼: Peru Coup. *f* 3⅝.

Koers van het Geld: Prolongatie 2½ pCt., Beleening 2½ pCt., Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 51⅛; Ard. à 510 £ 12 3/16; Binnenl. 3 pCt. 26 7/16.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER ANNA DIJK, Echtgenoot van

JB. MESDAG.

GRONINGEN, 24 Julij 1849.

⁂ Heden beviel van een' ZOON H. C. SIERSEMA, Echtgenoote van

J. TH. VAN DER LINDEN, vz.

GRONINGEN, 25 Julij 1849.

⁂ Door Gods goedheid beviel heden morgen zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER J. STUKJE, Echtgenoote van

F. N. GROENEVELD.

SAPPEMEER, 25 Julij 1849.

⁂ Heden morgen omstreeks vier uur bezweek, na een langdurig lijden, aan de gevolgen van het Water, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote HELENA THEODORA WARREN, in den ouderdom van 59 jaren en 7 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van 25 jaren, diep betreurd door mij en mijne vier Kinderen.

GRONINGEN, 18 Julij 1849.

C. A. FRIGGE.

Op begeerte van de Overledene, zullen er geene uiterlijke rouwteekenen worden aangenomen.

⁂ Op den 21sten Julij 1849 overleed, op den Huize *Welgelegen* te *Kleinemeer*, na eene korte, maar hevige ongesteldheid in den ouderdom van ruim 67 jaren, de WelEdel Gestrenge Heer Mr. WILLEM CORNELIS STAR LICHTENVOORT, *Houtvester*, *Lid der Gedeputeerde Staten en van de Commissie van Landbouw van de Provincie Groningen.*

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot HANS MOLENAAR, in leven *Assessor van de Gemeente Bellingwolde*, in den ouderdom van 60 jaren en 8 maanden, met wien ik ruim 37 jaren in een gelukkig huwelijk ben verbonden geweest; vier Kinderen en twee aangehuwde Zonen staren weemoedig met mij op deszelfs stoffelijk overblijfsel. Ieder, die den Overledene in deszelfs nuttig en werkzaam leven gekend heeft, zal, zoo als wij vertrouwen, onze regtmatige droefheid billijken.

BELLINGWOLDE, 20 Julij 1849.

JANTJE HARMS BORCHERTS,
Wedw. wijlen HANS MOLENAAR.

*** GRONINGEN, 20 Julij 1849. Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot F. MEIJER, in den ouderdom van bijna 36 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 2 jaren, mij nalatende twee Kinderen, waarvan een uit een vroeger huwelijk des overledenen.

G. BAKKERLING,
Wedw. F. MEIJER.

NB. De AFFAIRE van **SCHOEN- en LAARZENMAKEN** blijft continueren.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze geliefde Vader Mr. UBBO EVERS STHEEMAN, *Notaris* te *Scheemda*, na eene ziekte van eenige maanden, in den ouderdom van bijna drieënzeventig jaren.

SCHEEMDA, 20 Julij 1849.

A. E. STHEEMAN.
Mede namens mijnen Broeder.

*** Na een langdurig, echter geduldig lijden, overleed heden onze zoo innig geliefde jongste Dochter MARGARETHA, in den bloeijenden leeftijd van bijna 19 jaren.

GRONINGEN, 22 Julij 1849.

HK. K. BROUWER.
L. S. BROUWER, geb. HOUWING.

*** NIEUWE PEKELA, 22 Julij 1849. Heden ontving ik het voor mij en mijne Betrekkingen zoo treurig berigt van het afsterven mijns geliefden Echtgenoots GEERT A. WESTERS, *Kapitein ter Koopvaardij*. Hij overleed, na eene langdurige sukkeling, te *Petersburg*, op den 11den dezer, in den bloeijenden leeftijd van 29 jaren en zeven maanden. Slechts twee jaren mogt ik met hem door den genoegelijksten echt vereenigd zijn. In de weemoedige hoop, van eerlang weder Moeder te zullen worden, staar ik met één Kind den dierbare, die door allen, welke hem kenden, geacht en geëerd werd, weenend na, biddende, dat God mij in deze droevige omstandigheid tot troost en hulpe zij.

MARGARETHA B. DE BOER.

Tevens bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed, na langdurige sukkeling, mijn Echtgenoot HOOITE WICHGERS MEURSING, in den ouderdom van 47 jaren en 6 maanden, waarvan ik bijna 29 jaren door den echt met hem verbonden was. Zes Kinderen en eene aangehuwde Dochter betreuren met mij zijn verlies.

HOOGEZAND, 22 Julij 1849.

Wedw. **H. W. MEURSING,**
JANTJE E. BOTTJES.

*** Heden overleed onze waarde Moeder BOUWINA BEKENKAMP, Weduwe WILLEM REILINGH, in den ouderdom van vierenvijftig jaren.

GRONINGEN, 23 Julij 1849.

HENDRIK REILINGH.

Eenige kennisgeving.

*** GRONINGEN, 23 Julij 1849. Heden avond te 6 uur overleed, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, mijn geliefde Echtgenoot G. P. CRONE, in den ouderdom van bijna zestig jaren, na eene echtvereeniging van ruim 38 jaren. Strekkende deze voor bijzondere en algemeene kennisgeving.

J. M. WITTE,
Wedw. G. P. CRONE.

P.S. Het **LEEDAANZEGGEN, ENZ.** zal door iemand, voor rekening van de Weduwe, waargenomen worden, waartoe zij zich vriendelijk aanbeveelt.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Dochtertje MARIJA ELEONARDA, in den jeugdigen leeftijd van 1¼ jaar.

GRONINGEN, 23 Julij 1849.

J. BOS.
M. E. BOS,
geb. BILROTH.

*** Heden morgen overleed, in den ouderdom van 66 jaren, onze veelgeliefde Moeder HELENA SMITS, Wedw. OTTO BARTELDS, sedert den jare 1819 *Vroedvrouw te dezer Stede.*

GRONINGEN, 24 Julij 1849.

JAN BARTELDS.
Mede uit naam der overige Familie.

Ingevolge het bovenvermelde droevig afsterven harer beminde Schoonmoeder, neemt de ondergeteekende, Echtgenoot van JAN BARTELDS, de vrijheid zich op het minzaamst aan te bevelen in het gunstig aandenken der vroegere Begunstigers harer overledene Schoonmoeder; welke BETREKKING door haar insgelijks sedert een twaalftal jaren wordt waargenomen.

GRONINGEN, 26 Julij 1849.

MINA HOOGTERP.

*** GRONINGEN, 24 Julij 1849. Het behaagde heden den Almagtigen Vader, na zes dagen in eene slingering tusschen hoop en vrees doorgebragt te hebben, ten gevolge van eene bijkomende zenuwziekte, van onze zijde weg te rukken mijne onvergetelijke Echtgenoote en mijner Kinderen bijzonder zorgdragende en werkdadige Moeder FENNEGIEN TOP, in den ouderdom van 57 jaren.

Dienende deze tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

PIETER T. DE BOER.

*** Op nieuw werd heden morgen mijn Moederhart gewond, door het overlijden van mijn veelgeliefd jongste Dochtertje HELENA HINDERIKA, bijna 7 jaren oud.

GRONINGEN, 24 Julij 1849.

H. H. JONKER,
Wedw. R. G. HOEKSEMA.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Het KIND, over welks geboorte wij ons den 25sten Junij mogten verheugen, werd ons heden weder door den dood ontnomen.

GRONINGEN, 24 Julij 1849.

A. DOOIJES.
R. DOOIJES, geb. HOEN.

*** Na eene kortstondige, doch hevige ziekte behaagde het den Heer van leven en dood, op den 20sten dezer, onzen geliefden Zoon PIETER HENDRIK, oud ruim 9 jaren, den 22sten dezer, onzen 2den geliefden Zoon JAN, in den ouderdom van ruim 7 jaren, tot onze bittere smart tot zich te nemen; — doch het zwaarste verlies trof mij heden nacht, daar mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JANTJE KUIPER, in den ouderdom van eenenveertig jaren, waarvan ik veertien jaren in eene gelukkige Echtverbindtenis met haar geleefd heb, de Eeuwigheid is ingegaan. Zelf met de ziekte worstelende, en met twee kleine Kinderen, die het zwaar verlies niet kunnen beseffen, blijf ik treurig op de afgestorvenen staren en verlies ik zeer veel. God sterke hen en mij, als wij van dezen, ook de bejaarde Ouders mijner brave Vrouw thans geheel verpletterenden slag bekomen mogen.

GRONINGEN, 25 Julij 1849.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

G. MERK,
Kleermaker.

*** Na eene korte, doch hevige ziekte overleed heden mijn waarde Echtgenoot JOHANNES AUGUSTINUS KLOOSTERHUIS, in den ouderdom van 64 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim veertig jaren. Ik beween in hem een' liefderijken Echtgenoot en mijne Kinderen en Behuwdkinderen eenen zorgdragenden Vader.

GRONINGEN, 25 Julij 1849.

M. C. WATERMAN,
Wedw. KLOOSTERHUIS.

*** Heden overleed zeer onverwachts mijne teergeliefde Echtgenoote ANNA R. HOEKSEMA, in den ouderdom van ruim 64 jaren.

GRONINGEN, 25 Julij 1849.

F. GOEDHUIS.

*** Heden namiddag omstreeks vier uur overleed mijn geliefde jongste Zoon PETRUS ROLANDUS, in den ouderdom van dertig jaren; kort van duur was zijne ziekte, maar onvergetelijk zijn deugdzame levenswandel in onzer aandenken.

GRONINGEN, 26 Julij 1849.

LUCAS SLUITER.

*** Bij den Boekverkooper **JOHANNES MÜLLER**, te *Amsterdam*, is verschenen:

GROEN VAN PRINSTERER, Grondwetsherziening en Eensgezindheid, VII. Repliek aan Mr. DE BOSCH KEMPER, — Repliek aan Mr. DEN TEX, Gr. 8vo, ... *f* 0—60.

Inhoud der vroeger verschenen Stukjes:

I. De Staatshervorming van 1848 in de eigenaardigheid van hare drijfveeren geschetst .... *f* 0—65.
II. De Anti-Revolutionaire Partij, hier te lande, in haar beginsel en kracht .... *f* 0—75.
III. De Revolutionaire Partijen. — Reactie. — Behoud. — Revolutie. .... *f* 0—65.
IV. DONKER CURTIUS. — GUIZOT. — Het Nederlandsche Volk. .... *f* 0—65.
V. De Gids. — De Nederlander .... *f* 0—35.
VI. Getemperde Monarchie onvereenigbaar met Revolutionair behoud. .... *f* 0—60.

IN NAAM DES KONINGS!

Op VRIJDAG, den derden Augustus 1800 negen en veertig, des voormiddags te half tien, zal, ten verzoeke van de Heeren J. H. RICKELS en COMP., Kooplieden, wonende te *Groningen*, hebbende tot Procureur Mr. L. B. LOHMAN, ter Rolle van de ARONNDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, openlijk verkocht en aan den meestbiedende of hoogstmijnende toegewezen worden: een gedeeltelijk afgebouwd **TJALKSCHIP**, gebrand met *DE LEEUW* No. 77, gemeten op achtenveertig Tonnen, liggende aan den Singel te *Groningen*, zoo en in dier voege als hetzelve ten verzoeke van de Heeren J. H. RICKELS voornoemd, ten laste van P. LUGTHART, Scheepsbouwmeester te *Groningen*, in beslag is genomen.

Gemeld onvolbouwd Tjalkschip wordt door de Executanten ingezet op de som van vijfentwintig gulden.

L. B. LOHMAN,
Procureur.

BEKENDMAKING.

De **PAARDENMARKTEN** te *JEMGUM* en *BINGUM*, in *Oostfriesland*, worden niet den 2den en 3den Augustus, maar

a) in ***JEMGUM***, op **DINGSDAG**, den 7den Augustus, en
b) in ***BINGUM***, op **WOENSDAG**, den 8sten Augustus,

gehouden, hetwelk wij, met verzoek om talrijke bijwoning daarvan, hiermede het belanghebbend Publiek bekend maken.

JEMGUM en BINGUM, 18 Julij 1849.

De BURGEMEESTERS.

De ondergeteekende, Med. Doctor te *Noordbroek*, is voornemens, binnen kort publiek uit te besteden: het **BOUWEN** van een **HUIS** en **SCHUUR** met BIJLEVERING van de MATERIALEN.

Dr. S. BLEEKER, JR.

STOOMVAART

TUSSCHEN AMSTERDAM EN LONDEN.

De **DIRECTEUR** der **STOOM-SCHROEF-SCHOONER-REEDERIJ**, gevestigd alhier, brengt bij deze ter kennis, dat de VAART van **AMSTERDAM** (via *HARLINGEN*) op **LONDEN** met de nieuw gebouwde ***IJzeren Stoom-Schroef-Schooners GOUVERNEUR VAN EWIJCK***, Kapt. **D. L. GEEST**, en ***BURGEMEESTER HUIDEKOPER***, Kapt. **H. PUNEKE**, thans geregeld en bepaald is als volgt:

van *Amsterdam* des MAANDAGS AVONDS;
„ *Harlingen* des WOENSDAGS OCHTENDS zeer vroeg;
„ *'t Nieuwe Diep* des WOENSDAGS OCHTENDS;
„ *Londen* des WOENSDAGS OCHTENDS vroeg.

Iemand GOEDEREN of VEE te Verschepen hebbende, gelieve zich te vervoegen:

te *Amsterdam* bij de Cargadoors DE VRIES & Co.
te *Harlingen* „ „ J. & S. WIARDA.
te *Nieuwe Diep* „ ARTS VAN VELSEN VAN DOORN & C. SCHLIETOW.
te *Londen* „ de Cargadoors HOFMAN & SCHENK.

AMSTERDAM, 24 Julij 1849.

De Directeur voornoemd:
PAUL VAN VLISSINGEN.

ER WORDT BERIGT,

dat de **MARKTDAGWAGEN** tusschen *ZUIDBROEK* en *GRONINGEN* in de maand AUGUSTUS **NIET** zal RIJDEN; dat dus de DIENST in die maand alleen zal worden waargenomen door den WAGEN, die elken morgen te 6 uur van *GRONINGEN* en 's avonds te 5½ uur van *ZUIDBROEK* vertrekt.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 9den Augustus 1849, des avonds 7 uur, ten Huize en ten verzoeke van de Erven J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene roijale, hecht-sterke **BEHUIZING**, get. L, no. 1 V, hebbende zeer ruime BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, en TWEE WOONKELDERS, welke afzonderlijk worden verhuurd, zijnde het van ouds en nog zeer beklante WIJN- EN KOFFIJHUIS *DE POOL*, staande de noordzijde aan de Groote Markt, op den hoek van de Ebbingestraat, te *Groningen*.

II. Een fraaijen, wel aangelegden TUIN, met een ZOMERHUIS er in, geteekend K K no. 4, staande en gelegen in de Kubasteeg, buiten de Oosterpoort, te *Groningen*.

III. Een BEWIJS van AANDEEL in de NEGOTIATIE tot AANLEG van den Straatweg van *WINSUM* naar *GRONINGEN*.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 op den 1sten November 1849 en perceel 3 dadelijk na den Toeslag.

De perceelen 1 en 2 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG, den 30sten Julij 1849, des namiddags te 2 uur, ten verzoeke en ten Huize van G. H. KLOOSTERHUIS, te *Harkstede*, publiek, op gewone Boelgoeds Conditiën, te verkoopen:

15 Stuks HORENVEE, 15 SCHAPEN, 15 oude en jonge VARKENS; eene partij Gekapte EIKEN- , WILGEN- en SPARREBOOMEN; alsmede ELZEN- en BERKENHOUT; eene partij bekant EIKENHOUT en zware IJZEREN BOUTEN en SPILLEN met TOEBEHOOREN.

Mr. J. D. TRESLING.

*** De Notaris **A. A. LAND**, te *Schiermonnikoog*, is voornemens, *à contant*, in het openbaar te verkoopen, op MAANDAG, den 30sten dezer, des voormiddags te 10 uur, in de Herberg te *Oostmahorn*, onder *Anjum*:

405 dubbele Kisten **CITROENEN** en 3 Stuks **KAAS**, te zamen p. m. 100 Ned. ℔, uitmakende een gedeelte van de Lading van het Schip *ADMIRAAL DE WINTER*, Kapt. VISSER, komende van *Livorno* en bestemd naar *Hamburg*, en zulks ten verzoeke van den Schipper, naar aanleiding van art. 365 Wetboek van Koophandel.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op WOENSDAG, den 1sten Augustus 1849, des namiddags te 3 uur, **ten Huize van de Wedw. H. C. KNOL, te Uskwert**, ten verzoeke van den Heer K. J. RITZEMA qq., op *schade en bate* van UBEL UBELS ZIJLEMA en ANJE JACOBS BEKEMA, Eh., Landbouwers op den *Noordpolder*, onder *Uskwert*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 27a, met de VASTE en ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 17 B., 87 R., 30 E., zoo *Groen-* als *Bouwlanden*, doende jaarlijks op Midw. *f* 80 — 00 tot vaste huur, staande en gelegen op den *Noordpolder*, nabij *Warffum*, onder *Uskwert*, met de op dezelve te VELD staande VRUCHTEN, om dadelijk te aanvaarden.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

VERKOOP VAN RUIM 20 BUNDERS

HAVER, in perceelen, staande op Wortel op de Landerijen van den Heer N. WIJS BOLT, om en bij het Tolhuis aan de Drentsche Laan, onder *Hoogkerk*, op DONDERDAG, den 2den Augustus 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein MENTE K. REITSEMA, en ten overstaan van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

DONDERDAG, DEN 2den AUGUSTUS 1849,

des namiddags te 2 uur, zal, voor de Behuizing van wijlen J. O. KARSTEN en Vrouw, aan de Reitmakersrijge, worden verkocht: de nagelatene INBOEDEL, KABINET, SECRETAIRE, TAFELS, STOELEN, BEDDEGOED en verder HUISHOUDELIJK GOED, LIJFSTOEBEHOOREN, GOUD en ZILVER, ENZ. Te bezien Woensdag namiddag van 2—6 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

GROOTE VERKOOPING VAN ROERENDE GOEDEREN,

vóór en in het Boelhuis in de Gelkingestraat, welke, door bijzondere omstandigheden, op WOENSDAG, den 1sten Augustus e.k., des namiddags te twee uur, publiek, Voetstoots, zonder oponthoud, aan de meestbiedenden zullen worden verkocht, bestaande, onder anderen, in de volgende fraaije **MEUBLEMENTEN** en andere **GOEDEREN**, als: een MAH.HOUTEN 6 octaafs FORTE PIANO met KLEED en STOELTJE, een MAH.HOUTEN SECRETAIRE, COMMODE, PENANTTAFELTJES, UITTREK- en ANDERE TAFELS, EIKENHOUTEN SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, LADETAFELS, STOELEN met Trijpen en Paardenharen Zittingen, roijale SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER-, TIN-, GLAS- en AARDEWERK, KLOKKEN, 2 KINDERWAGENS, vier LEDEKANTEN, MANS en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, eene menigte best BEDDEGOED, MATRASSEN, DEKENS; voorts eenig **GOUD EN ZILVER**, waaronder twee GOUDEN HOROLOGIEN, ENZ. Te bezien Dingsdag namiddag van 3 tot 6 uur.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

UIT DE HAND

WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

de **bloeijende** en **uitgebreide BOEK- en STEENDRUKKERIJ**, nagelaten door wijlen den Akademiedrukker A. OOMKENS, J.ZOON, te *Groningen*, **met of zonder** het daarbij behoorende aangenaam gelegen **WOONHUIS**, en de daarachter gelegene **TUIN**, gelegen naast het *Instituut voor Doofstommen*.

De Affaire wordt steeds door de ERVEN gecontinueerd, en mogt zich voor dezelve, bepaaldelijk vóór den 15den Augustus e.k. geen Kooper opdoen, alsdan zal deze *Drukkerij* door éénen der beide Broeders van den overledene worden voortgezet. Informatiën zijn te bekomen bij den Boekverkooper J. OOMKENS, J.ZOON, te *Groningen*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Door verandering van Affaire wordt AANGEBODEN: eene zoo goed als nieuwe en wèldoortimmerde **BEHUIZING**, voorzien van eene VOORKAMER, KANTOOR, WINKEL, ruime ZIJKAMER en eene groote SCHUUR met DOORVAART; benevens PUT en REGENWATERSBAK, met den daarachter gelegen TUIN, staande op het aangenaamste en volkrijkste gedeelte van het *Stads-Kanaal*, tusschen de Afgescheidene en Roomsche Kerken, waarin ruim 17 jaren met het beste succes **BROOD-, BESCHUIT- en KOEKBAKKERIJ** is en nog zwaar met twee Ovens wordt uitgeoefend. — Gadingmakenden kunnen zich vervoegen bij den Eigenaar en Bewoner.

STADS-KANAAL, 24 Julij 1849.

H. D. SCHUURMAN.

PS. De **GEREEDSCHAPPEN** kunnen, des verkiezende, mede worden gekocht.

Een fatsoenlijk **BURGERMENSCH**, van de Protestantsche Godsdienst, 25 jaren oud, goed kunnende SCHRIJVEN en REKENEN en bekend met de FRANSCHE en HOOGDUITSCHE TALEN, zag zich gaarne in eenige **BETREKKING** geplaatst.

Hierop reflecterenden gelieven zich per franco Brieven onder Letter D. J. v. W., te adresseren aan het BUREAU dezer COURANT.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JULIJ 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
15	764,81	764,71	764,67	18,8	21,5	17,5	0,74	0,70	0,85	O.N.O.	N.t.O.	N.N.O.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
16	764,75	762,82	762,04	17,9	21,7	17,2	0,77	0,61	0,83	N.N.O.	N.	N.t.O.	weinig bewolkt	weinig bewolkt	helder
17	759,21	757,02	756,04	16,7	24,8	19,5	0,80	0,51	0,69	N.	W.t.Z.	W.t.N.	helder	bewolkt	betrokken
18	752,95	751,24	752,08	15,2	22,2	16,6	0,93	0,69	0,82	Z.Z.W.	N.W.	N.W.	regen	„	bewolkt
19	749,96	749,81	750,06	15,6	17,0	14,0	0,86	0,85	0,89	Z.t.W.	Z.t.W.	W.t.Z.	„	regen	„
20	750,30	750,13	751,49	14,4	19,4	15,2	0,85	0,62	0,79	Z.W.t.Z.	N.W.	W.	weinig bewolkt	bewolkt	„
21	754,46	755,06	757,90	17,2	18,8	15,0	0,76	0,66	0,79	W.t.Z.	N.W.	W.t.Z.	bewolkt	„	regen

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.